

6. Ապրանքին գաղտնի պակասութիւններն ապրանքին առաքմանէն սկսեալ վեց ամսուան միջոցին մէջ պիտի ճանչցուի. վասն զի եթէ վեց ամսեան ետեւ. յայտնուի իրաւունք չունեցողի ապրանքը վաճառողին տրամադրութեան տակ ձգելու: Ուստի եթէ վաճառական մը իրեն եկած ապրանքը վեց ամսուան միջոցին մէջ չի բանալ չի նայիր, այնուհետեւ վաճառողին տրամադրութեան տակ ձգելու իրաւունքը կը կորսնցնէ:

7. Վաճառողին դէմ եթէ մէկն դատ բանալ ուզէ՝ որպէս զի առեւտրական դաշինքն ոչնչացուի ապրանքին մէկ պակասութեան համար, եւ վճարուած գինն ետ դարձուի, պէտք է ամէնէն ուշ ապրանքի առաքմանէն սկսեալ վեց ամսուան միջոցին մէջ բողոքել: Եթէ գնողին առաքուած ապրանքին գինը չէ վճարած, պէտք է որ վաճառքի առաքմանէն սկսեալ վեց ամսուան միջոցին մէջ վաճառողին իմացընէ ապրանքի պակասութիւնն, որպէս զի եթէ վաճառողն ապրանքին գինը պահանջէ՝ իրաւունք ունենալ պատասխանել, թէ ապրանքը պակասաւոր է եւ այն պատճառաւ անոր տրամադրութեան կը թողու:

8. Սակայն վաճառողն կամ գնողն կրնան դաշնագրութեամբ մը երկարել կամ կարճել սոյն ժամանակամիջոցն: Սովորաբար վաճառաւորն ցանկին (facture, ֆաքտուր) մէջ այս մասին տեղեկութիւններ կամ վճիռներ կը դրուին. եւ որովհետեւ նոյն վաճառաւորը ցանկն առանց առարկութեան կամ դժուարութեան ընդունին՝ կը նշանակէ թէ գնողն ցանկին մէջ դրուած ամէն վճիռներու հասն է, մասնաւոր կերպով կը յանձնենք որ գնողն ուղարկուած ցանկն ամենայն մտադրութեամբ կարգայ, եւ վրան դրուած տեղեկութեանց կամ վճռոց իմաստին ճշգրիտ փախցէ, եւ եթէ կէտ մը կայ որուն չի հաւանիր, անմիջապէս յայտնի եւ որոշ բառերով վաճառողին իմացընէ:

9. Եթէ խաբէութիւն մ'ենշած է, դաշնագրութեան ոչնչացումն եւ ապրանքի գնոյն յետոս դարձումը կրնայ պահանջուիլ, նոյն իսկ այն առեւն, երբ ապրանքն անմիջապէս քննուած չէ, եւ առաքմանէն ետեւ վեց ամսէ աւելի անցած է:

10. Եթէ գնողն վաճառողին տրամադրութեան տակ ձգէ ապրանքը, իրաւունք չունի նոյնն ետ դարձնելու, մասնաւոր թէ վաճառականական օրինաց համեմատ պարսք ունի առ ժամանակ մի նոյնը պահել:

11. Եթէ ապրանքն փճանալու ընդունակ է եւ յապաղելը փնտսելար, կրնայ գնողն տրամադրութեան տակ ձգուած ապրանքն հրապարակական ձաւորով աճրդի հանել: Եթէ ապրանքն չուկայի կամ պորտայի որոշ գին մ'ունի, ապրանքը չի կրնար հրապարակաւ միջնավաճառի եւ կամ աճուրդ հանելու իշխանութիւն ունեցող պաշտօնէի մը ձեռք ծախել, այլ միայն ընթացիկ գնով պիտի ծախուի: Գնողն այս վաճառման պարագաներն ըստ կարի շուտով ապրանքն առաքողին պիտի իմացընէ. եթէ զանց առնէ փնտսել հատուցման կը պարտաւորի:

12. Ապրանքին պակասութեան հիմնական ցոյց մ'ունենալու համար՝ գնողն կրնայ ապրանքն հասկցողներու ձեռքը եւ դատաստանական ձաւորով ապրանքի վիճակն որոշել: Դա եւ վաճառողն ունի սոյն իրաւունքը:

Ասոնք են առաքուած ապրանքներն առաքողին տրամադրութեան տակ ձգելու դիտարդ օրէնքներն, որ կ'արժեն Աւստրիոյ, Հունգարիոյ, Պոսնիոյ, Հերցեգովինայի, Գերմանիոյ, Անգղիոյ եւ Գաղղիոյ մէջ:

ՏՐ. ԸՄՄՄԱՆՈՒՆԷՆ ԵՊՐՈՍ
Փաստաբան Անրի Կլեմենս:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՈՐԵՆԵԼԵԱՆ ԵՐԿՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՐ ՍԵԼԱՆԵՐԸ

Սէլանիքի աւտորիական Ընդհանուր Հիւպատոսարանն իւր 1888ի տարեգրին մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնը կու տայ: Սէլանիքի համար 1888 տարւոյ անտեսական ամենակարեւոր դիպուածն հարկաւ Արեւելեան երկաթուղեաց բացումն էր. բայց պէտք էնք յիշատակել որ այս գիպուածին, եթէ չըսենք շափէն աւելի արժէք տրուեցաւ, սակայն եւ այնպէս այնպիսի ակնկալութեանց սկզբնակէր համարուեցաւ, որոնց իրականացումն դռնէս հեռուոր ապագային վերապահուած է: Այն դիտարդ կէտերը, որոնք այս նորակաւոյց երկաթուղեաց շահուած գործածութեան առ այժմ արեւելք կըլլան, փուշներ միայն համառօտիւ ակնարկել նախ բեռներու համար պահանջուած բարձր խնէրը, որոնցմով սոյն երկաթուղեաց բեռանց փոխադրութիւնը ներկայիս զորթ է բոլորովին կասած է: Այս խնդիրը մտաբեր կարելի է կարգադրուի, եւ ասով ցամաքի վայելի բեռանց սւղարկի փոխադրութիւնն շտաղկնել կարելի կ'ըլլայ: Այլեւհը, Խալիլ Բէլլա, որովհետեւ վաճառող շաղկնալեւ փոխադրութեան գործադրութեան համար, այս է՝ վաճառաց ներածութեան կամ արտածութեան յաճախութեան համար, հարկաւոր է որ նաեւ ուրիշ կէտ մ'իրբեւ անհրաժեշտ պայման զուգընթանայ, որ է՝ երկրի մը վաճառքը՝ արտածութեան եւ ասիկէ կախեալ ներածութեան աստարտութիւնը: